

KUTSESTANDARD

Klaverihäälestaja-tehnika, tase 4

Kutsestandard on dokument, milles kirjeldatakse tööd ning töö edukaks tegemiseks vajalike oskuste, teadmiste ja hoiakute kogumit ehk kompetentsusnõudeid. Kutsestandardeid kasutatakse õppekavade koostamiseks ja kutse andmiseks. Klaverihäälestaja-tehnika, tase 4 kutsestandard on tasemeõppe õppekava ning koolilõpu kutse andmise aluseks.

Kutsenimetus	Eesti kvalifikatsiooniraamistiku (EKR) tase
Klaverihäälestaja-tehnika, tase 4	4

A-osa KUTSEKIRJELDUS

A.1 Töö kirjeldus
Klaverihäälestaja-tehnika töö eesmärk on tagada klaveri optimaalne kõla ning pikaajaline ja kvaliteetne funktsioonide toimimine. 4. taseme klaverihäälestaja-tehnika valmistab pilli ette eelkõige õppeotstarbeliseks ja koduseks kasutamiseks. Klaverihäälestaja-tehnika kuulab ja hindab heli kõlakvaliteeti. Vajalik on pidev kutsealane enesetäiendamine. Töö klaverihäälestaja-tehnikuna nõuab füüsilist ja psühholoogilist pingutust ning töötamine võib tööoperatsioonidest tingituna toimuda sundasendites. Klaverihäälestaja-tehnika töötab reeglina siseruumides võimalikult vaikselt keskkonnas, erandkorras ka välitingimustes ja mürarikas keskkonnas. Klaverihäälestaja-tehnikud töötavad üldjuhul kodudes, klaverivabrikus, koolides ja kontserdisaalides. Klaverihäälestaja-tehnika põhilised töövahendid on häälestamis-, intoneerimis- ja mehhanismi reguleerimise tööriistad.
A.2 Tööosad
A.2.1. Klaveri häälestamine A.2.2. Intoneerimine, instrumendi kõlaomaduste muutmine A.2.3. Klaveri mehhanismi reguleerimine ja hooldamine A.2.4. Suhtlemine ja klienditeenindus klaveritehnika töös
A.3 Kutsealane ettevalmistus
Klaverihäälestaja-tehnikuks saab õppida kutseõppeasutuses, töökeskkonnas või kursustel.
A.4 Enamlevinud ametinimetused
Klaverihäälestaja-tehnika
A.5 Regulatsioonid kutsealal tegutsemiseks
Regulatsioon puudub
A.6 Tulevikuoskused
Teave oskuste ja trendide kohta, mille tähtsus valdkonnas kasvab. Erialased digioskused

B-osa KOMPETENTUSNÕUDED

B.1 Kutse struktuur

Klaverihäälestaja-tehnik, tase 4 kutse moodustub üldoskustest ja kohustuslikest kompetentsidest. Kutse taotlemisel on nõutav nende kõigi tõendamine.

Kvalifikatsiooninõuded haridusele ja töökogemusele

Nõuded kutse taotlemisel

Kutseõppe lõpetajale

Täies mahus läbitud klaverihäälestaja-tehnika õppekava

B.2 Klaverihäälestaja-tehnik, tase 4 üldoskused

Mõtlemisoskused

1. Tuvastab ja sõnastab probleemid ning pakub välja parima tegutsemisviisi nende lahendamiseks, leevendamiseks või nendega kohanemiseks.

Enesejuhtimisoskused

2. Järgib oma töös ohutustehnika- ja töötervishoiunõudeid. Kasutab oma tegevuses enda ja teiste tervist säästvaid tööviise ning isikukaitsevahendeid, sh sobivat riietust. Kasutab töötades mugavaid ja kohandatud kehaasendeid, töövahendeid ja -võtteid.

3. Järgib oma tegevuses üldtunnustatud eetilisi tõekspidamisi ja väärtusi. Austab teiste privaatsust.

4. Tuleb toime probleemide ja pingeliste tööolukordadega.

5. Sooritab suurt arvulist, mehaanilist, mootorset, mõõte- vm täpsust ja osavust nõudvaid toiminguid keskendunult, maksimaalse hoolikusega.

Lävimisoskused

6. Kasutab oma töös arvutit infotötluse, kommunikatsiooni, ohutuse, probleemilahenduse ja sisuloome jaoks algtasemel (vt lisa 1 - digipädevuste enesehindamisskaala).

7. Loob head suhted klientidega. Kohandab oma suhtlemisstiili erinevate olukordade ja inimestega.

8. Suhtub kriitikasse mõistvalt ja õpib sellest.

B.3 Kompetentsid

B.3.1 Klaveri häälestamine

EKR tase 4

Häälestamise all mõistetakse kõigile klaverikeeltele (ca 230 keelt sõltuvalt mudelist) õige häälestuskõrguse andmist. Õigeks loetakse kokkuleppeliselt häälestuskõrgust $a_1=440\text{Hz}$, uuemal ajal on levinuim $a_1=442\text{Hz}$.

Tegevusnäitajad

1. Häälestab klaveri nõutavale kõrgusele, arvestades instrumendi eripära.

2. Häälestab klaveri standardkõrgusele ($a_1=440-442\text{Hz}$), kasutades heliharki või elektroonilisi abivahendeid. Vajadusel häälestab klaveri muule kõrgusele. Eristab intervallide võnkesagedusi kuulmise järgi.

3. Häälestab kuulmise järgi koorid puhtaks, kasutades sobivaid töövahendeid.

4. Selgitab kuulmise teel välja kõrvalhelide allikad, lähtudes nende iseloomust. Võimalusel kõrvaldab häirivad kõrvalhelid (resonantsid) klaveris, kasutades sobivaid töövahendeid.

B.3.2 Intoneerimine, instrumendi kõlaomaduste muutmine

EKR tase 4

Intoneerimine on klaveri haamrivilide (88 tk) töötlemine eesmärgiga ühtlustada klaveri kõla ja parandada selle kõlaomadusi.

Tegevusnäitajad

1. Intoneerib kuulmise teel, kasutades sobivaid töövahendeid.

2. Tuvastab kuulmise teel ja likvideerib mängu segavad tajutavad kõlalised ebaühtlused, kasutades sobivaid töövahendeid.

B.3.3 Klaveri mehhanismi reguleerimine ja hooldamine	EKR tase 4
Mehhanismi reguleerimise all mõistetakse kõikide mehhanismi üksikosade tagasiviimist projekteeritud ja valmistatud õigetele kõrgustele või õigetesse omavahelistesse seostesse, tagades klaverile vajadusele vastava mängutundlikkuse ja dünaamika. Tegevusnäitajad 1. Planeerib oma tegevused vastavalt tehnilise ja akustilise hinnangu tulemustele, ajakulule ja kokkulepetele kliendiga. 2. Võtab klaveri lahti kahjustusi tekitamata, arvestades instrumentide ehituslikku jm eripära. 3. Valmistab ette tööpinnad ja valgustuse, valib töövahendid, lähtudes töö iseloomust. 4. Puhastab klaveri seest ja väljast, kasutades sobivaid puhastus- ja töövahendeid ning lähtudes mehhanismi seisundist. 5. Teostab mehhanismi standardse reguleerimise. 6. Kõrvaldab klaveri kasutamist segavad mehhaanilised hälbed ja vead, vajadusel asendab detailid, lähtudes standardnõuetest. 7. Kontrollib kogu häälestuse kõrgust. Kontrollib mehhanismi reguleerituse vastavust standardile.	
B.3.4 Suhtlemine ja klienditeenindus klaveritehnika töös	EKR tase 4
Tegevusnäitajad 1. Järgib hea klienditeeninduse põhimõtteid erivajaduste ja erineva kultuuritaustaga klientidega suhtlemisel. 2. Suhtub kliendi varasse ja elukeskkonda lugupidavalt ja hoolivalt. 3. Nõustab klienti õigetes valikutes, lähtudes pilli kasutamise eesmärgist, instrumendi tehnilistest võimalustest ja kutse-eetikast.	

C-osa ÜLDTEAVE JA LISAD

C.1 Teave kutsestandardi koostamise ja kinnitamise kohta ning viide ametite klassifikaatorile	
1. Kutsestandardi tähis kutseregistris	19-05112024-3.4/6k
2. Kutsestandardi koostajad	Eve Laasi, Laasi klaverid OÜ, Estonia Klaverivabrik Andres Leesik, Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia Mait Meibaum, Eesti Klaverimeistrite Koda Urmas Orunurm, Tallinna Muusika- ja Balletikool
3. Kutsestandardi kinnitaja	Kultuuri Kutsenõukogu
4. Kutsenõukogu otsuse number	34
5. Kutsenõukogu otsuse kuupäev	05.11.2024
6. Kutsestandard kehtib kuni	04.11.2029
7. Kutsestandardi versiooni number	6
8. Viide Ametite Klassifikaatorile (ISCO 08)	7312 Pillimeistrid ja -häälestajad
9. Viide Euroopa kvalifikatsiooniraamistikule (EQF)	4
C.2 Kutsenimetus võõrkeeles	
Inglise keeles	piano technician
Inglise keeles	Piano tuner, EstQF Level 4
Saksa keeles	klavierstimmer, klaviermeister
Soome keeles	virittäjä
Vene keeles	настройщик
C.3 Lisad	

Lisa 1 [Digipädevuste enesehindamise skaala](#)